

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kummer Ákos ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Sebő Gyula ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. február 9. napján meghozott, 19.P.21.951/2011/10. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a Magyar Államnak járó 13.500 (Tizenháromezer-ötszáz) forint kereseti illeték megfizetésére az alperest kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (Huszonnégyezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

A le nem rótt 40.000 (Negyvenezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

A peres felek az ezt meghaladó másodfokú költségeiket maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes jogsértéstől való eltiltását és elégtétel adására kötelezését. Mindezekon túlmenően kérte az alperes kötelezését 500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is.

Arra hivatkozott, hogy az alperes azzal sértette meg a személyiségi jogát, hogy valótlanul azt közölte, hogy a felperes törvénytelen demonstrációjával megzavarta az alperesi mozgalom rendezvényét. Amennyiben egy politikai szervezetet olyan vád ér, hogy törvénytelen eszközökkel akadályozza és zavarja közéleti ellenlábasainak rendezvényét, ez alkalmas arra, hogy vele szemben a meglévő közbizalmat megingassa, ezért szükséges a nem vagyoni kártérítés alkalmazása is.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Kifejtette, hogy az általa adott interjú során a való tényeket közölte, melyet a felperesnek, mint közéleti szereplőnek is tőnie kell. Abba az épületbe, ahová a saját rendezvényét meghirdette, semmilyen más szervezet nem kapott rendőrségi jóváhagyást demonstrációval kapcsolatosan, ezért megalapozottan állította, hogy az ellendemonstráció törvénytelen volt. A felperesi szervezetet is alappal említhette meg nyilatkozatában, mert a szervezethez köthető személyek is részt

vettek a demonstráción. Hivatkozott továbbá arra, hogy kárt nem okozott a felperesi szervezetnek.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a ... -i számában megjelent nyilatkozatában valótlanul állította, hogy mozgalmának ...i tagtoborzó rendezvényét a felperes neve törvénytelen demonstrációval megzavarta, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, és arra kötelezte, hogy elégtétel adásaként a megállapított jogsértésért az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon magánlevélben fejezze ki sajnálkozását a felperesnek.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Úgy rendelkezett, hogy a költségeket a felek maguk viseljék.

A le nem rótt 27.000 forint kereseti illetékből 13.500 forint megfizetésére a felperest kötelezte a Magyar Államnak külön felhívásra, míg a fennmaradó 13.500 forint illetékről úgy határozott, hogy azt a felperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 7. § (1) bekezdését, 8. § (1) bekezdését, 59. § (1) bekezdését, 61. § (1), (2) bekezdéseit, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Európai Emberi Jogi Egyezmény 10. cikk 1. pontját, 2. pontját, az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 19. cikk 1. bekezdését, 2. bekezdését, 3. bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1), (2) bekezdéseit, 78. § (1), (2) bekezdéseit, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (5) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 163. § (1), (2), (3) bekezdéseit, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1), (3) bekezdéseit, a PK 12., 13., 14. számú állásfoglalásait és az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB és 36/1994. (VI. 24.) AB határozatait.

Az elsőfokú bíróság figyelemmel az ügyben folyamatban volt, jogerősen befejezett sajtó-helyreigazítási eljárásra, szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes által kifogásolt közlés tényállításnak minősül. Az alperes tényként állította, hogy az ellene irányuló demonstráció szervezésében a felperesi szervezet is részt vett, és ennek valóságtartalmát nem tudta bizonyítani. Azok a tények, melyek szerint a ... (...) kezdeményezéseként a ... internetes lapon bejelentették a demonstrációt, továbbá hogy ez a társadalmi szervezet rendszeresen együttműködik a felperes párttal, és vezetője a felperes listáján jutott a ... Közgyűlésbe, nem elegendő annak bizonyítására, miszerint a demonstráció megszervezésében a felperes maga is részt vett. Az sem jelenti a felperesi mozgalom közvetlen szervező tevékenységét, ha annak egyik megyei elnöke, ... részt vett a demonstráción. ... országgyűlési képviselő jelenlétét az alperes állította, de azt bizonyítani nem tudta.

... felperesi országgyűlési képviselő tanúvallomása alapján rögzítette, hogy a tanú tagadta azt, hogy csatlakozott volna a demonstrálókhoz, vagy hogy egyetértését fejezte volna ki. Ilyen körülmények között nem nyert bizonyítást az, hogy a felperesi politikai párt részt vett volna az alperes személye ellen irányuló demonstráció szervezésében. Annak megítélése, hogy a demonstráció törvényes volt-e, nem tartozott az eljáró bíróság hatáskörébe. Ebben a kérdésben közigazgatási eljárás során születhet jogszerű döntés.

Kifejtette továbbá, hogy a perbeli valótlan tényállítás sértő tartalmat is hordozott, mert a politikai pártnak is be kell tartania a mindenkre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, ezért hátrányos ránézve az olyan közlés, amely

szerint egy törvénytelen demonstráció létrehozásában játszott szerepet. Az elsőfokú bíróság mindezekre tekintettel a jogsértés tényét megállapította.

A kereset alapján rendelkezett az alperes jogsértéstől való eltiltásáról, illetőleg elégtételadásra kötelezéséről is. Az elégtételadással kapcsolatban figyelembe vette, hogy a perbeli közlés megjelenésének helyén, vagyis a ... című lapban már jogerős helyreigazítás elrendelése történt, ezért a magánlevélben való sajnálkozás kifejezése mellett döntött. Nincs elzárva azonban a felperes attól, hogy az elégtételt adó közlemény tartalmát nyilvánosságra hozza.

A nem vagyoni kártérítéssel összefüggésben rámutatott, hogy a jogsértés tárgyi súlyát nem találta jelentősnek. Az eset összes körülményei alkalmasak lehettek arra, hogy az alperes ezzel kapcsolatos kijelentését a tévedés kategóriájába sorolják, mert a felpereshez köthető személyek voltak a demonstráción, akiknek jelenlétét a demonstrálók egy része is úgy értékelte, mint akik azonosulnak a demonstráció törekvéseivel, még akkor is, ha a felperesi szervezet nem volt az esemény közvetlen szervezője. Nem ítélte köztudomású ténynek azt, hogy az alperes sérelmezett mondata a felperesi politikai párt általános megítélése szempontjából érdemi jelentőséggel bírna. ... tanúvallomásaiban foglaltakat úgy értékelte, hogy az alperesi nyilatkozat a felperes érdemi tevékenységének megítélése szempontjából kevéssé jelentősnek tekinthető, mert a napi rendszerességgel megjelenő különböző kritizáló, vagy támogató közlemények a megítélése szempontjából lényegesen nagyobb jelentőséggel bírnak, mint a perbeli eset. Nem minősítette életszerűnek azt, hogy a tanú képviselői fórumán megjelenők aggodalmukat fejezték ki az alperes mozgalmának sorsa és szerepe miatt, vagy a felperes ezzel kapcsolatos állásfoglalásai miatt. Ha voltak is ilyen észrevételek, ez a felperesi párt megítélése szempontjából érdemi jelentőséggel aligha bírhatott, figyelemmel arra is, hogy a felperesi párt támogatása a közvélemény előtt köztudomásúan jelentős.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdései alapján határozott.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletével szemben fellebbezést, míg az alperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és a nem vagyoni kártérítés 500.000 forintban való megállapítását.

Kifejtette, hogy nem kizárólag az elsőfokú bíróság által megállapított egyszerű sértő tartalmat lehetett tulajdonítani az alperesi közlésnek, hanem azt is, hogy kifejezetten azért szervezték a törvénytelen demonstrációt, hogy megakadályozzák a szervezetalakítási kezdeményezést és hátráltassák az alperes politikai karrierjét. Ez egy erkölcsileg elítélendő cél, melynek támogatására az alperesi közlés szerint jogellenes eszközöket is igénybe vettek, ezért az alperesi közlés különösen hátrányosan érintette, mivel alkalmas volt arra, hogy a vele szembeni közbizalmat jelentősen megingassa. Ezzel összefüggésben sürgősen annak vizsgálata, hogy az alperes tévedett-e, vagy szándékosan állította-e a valótlanosságot, mert a nem vagyoni kártérítés megítélésének esetében a felperest ért sérelmek vizsgálatának van helye, nem pedig a jogsértő szubjektív tudattartalma megítélésének. Az alperes is közszereplőnek minősül, ezért közléseit körültekintően kell megtennie. Az alperesi jogsértés nem csak alkalmas volt a közvélemény előtti megítélésének negatív irányban történő megváltoztatására, de ez a hátrány ténylegesen be is következett. A meghallgatott tanú arról számolt be, hogy többször kénytelen volt azzal szembesülni, miszerint negatív felhanggal kérdezték tőle, miért kell olyan eszközökhöz folyamodniuk, mint amelyeket az alperes is hamisan állított. Nem vonható le ezért a bizonyítékokból olyan következtetés, hogy a felperest semmiféle nem vagyoni hátrány nem érte.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását indítványozta. Azon az állásponton volt, hogy a közlése véleménynyilvánításnak minősülhetett, ezért azzal kapcsolatosan jóhírnév sértés megállapítása nem volt lehetséges. Az interjú sem tartalmazta azt, hogy az ellendemonstrációt a felperes szervezte volna, és a felperes sem sérelmezett ilyet a keresetében. Az esemény után szerzett benyomásai és tapasztalatai alapján az értékítéletét fogalmazta meg a megíúsított rendezvény miatti elkeseredettségében. Álláspontja szerint elkülönítetten kell kezelni azt a körülményt, hogy a nyilatkozata alapján a ...ban mit jelentettek meg, mert a szerző mást nem is tehetett, mint tényként közölte az alperesi véleményt a történekről. A helyszínen azt észlelte, hogy az őt gyalázó tömegben sok ... zászló volt látható, és megjelentek befolyásos ... vezetők is. Kiderült továbbá, hogy a felperes hivatalos lapjának számító ... újság internetes változata toborzott az ellendemonstrációra. Így alakult ki az a véleménye, hogy feltehetően a felperesnek is köze volt az ellendemonstrációhoz. A véleménynyilvánítása nem sérthette olyan mértékben a felperest, mint közszereplőt, hogy azt ne lett volna köteles túrni és tudomásul venni. A felperesnek kellett volna bizonyítania azt is a hatáskörrel rendelkező szervtől származó igazolással, hogy az ellentdemonstrációt az illetékes rendőrségnek bejelentették. Ennek hiányában a bíróság megalapozatlanul állapította meg azt, hogy az ellendemonstráció törvényes volt. Mivel az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogát, megalapozatlanul alkalmazta vele szemben a további jogkövetkezményeket is. Előadta, hogy a felperest semmilyen jogsérelem, vagy káros következmény nem érte. Emellett a felperes a kárigényét nem részletezte, és az általa bizonyítandó más kártérítési elemeket sem jelölte meg és igazolta. Ebben a tekintetben az elsőfokú bíróság határozata helyes.

A felperes az alperesi csatlakozó fellebbezéssel szembeni fellebbezési ellenkérelmében indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni helybenhagyását és annak megváltoztatását csak az általa előterjesztett fellebbezés keretei között indítványozta.

Továbbra is azon az állásponton volt, hogy az alperes nem véleményt nyilvánított, hanem határozott tényállítást tett a sérelmezett közlés tekintetében.

Álláspontja szerint helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor vizsgálta, hogy a felperesi szervezet részt vett-e az ellendemonstráció szervezésében. Az alperesi nyilatkozatokban foglaltak szerint nem a felperes kötelezettsége volt annak igazolása, hogy a kérdéses demonstráció törvényes vagy törvénytelen volt-e. Azt azonban az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperesi szervezet részt vett a demonstráció szervezésében, és annak létrejöttében bármilyen szerepe lett volna.

Álláspontja szerint nem vitatható, hogy egy politikai párttal kapcsolatos azon állítás, mely szerint törvénytelen demonstráció létrehozásában játszott szerepet, kifejezetten sértő tartalmat hordozó kijelentés. A közlésből nem lehet ugyanis másra következtetni, mint hogy a törvénytelen demonstrációt célzottan és szándékosan az alperes szervezetalakítási törekvéseinek jogellenes eszközökkel való meggátolása érdekében szervezték. Erre tekintettel a jogsértés megállapítása, eltiltás és elégtételadás következményeit jogszerűen alkalmazta az elsőfokú bíróság.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével teljes egészében egyetértett, kizárólag a felperesi kereseti illeték fizetéssel kapcsolatos rendelkezés nem volt megfelelő, ezért a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint a határozatot részben megváltoztatta.

A felperes által sérelmezett közlés tekintetében a felek álláspontja alapvetően abban tért el, hogy a felperes azt egyértelmű tényállításnak, míg az alperes véleménynyilvánításnak minősítette.

A fellebbezési tárgyaláson elhangzottak alapján elsősorban arra tér ki a másodfokú bíróság, hogy az alperes az eljárás során azt egyáltalában nem kifogásolta, hogy a ... című napilap nem szöveghűen adta vissza a nyilatkozatát. Az alperes személyes meghallgatása során beszámolt a lapban megjelent közléseinek körülményeiről, arra azonban egyáltalában nem hivatkozott, hogy az újság nem hitelesen foglalta össze mondandójának lényegét. Ilyen körülmények között nem lehetett vitás kérdésként vizsgálni és a bizonyítási eljárás részévé tenni azt, hogy az alperes újságban megjelent sérelmezett közlése az eredetileg elhangzottaknak megfelelt-e. Az elsőfokú bíróság helyesen tényként kezelte azt, hogy a ...ban megjelent nyilatkozatrészletet kellett vizsgálat tárgyává tennie a tényállítás, illetve véleménynyilvánítás megítélése körében.

A sérelmezett közlés a lapban úgy szerepelt, hogy: „A ...i toborzónkat viszont a ... a ...kal együtt egy törvénytelen demonstrációval megzavarta.” Az alperesi közlést sem nyelvtani formája, sem tartalma alapján nem lehetett véleménynyilvánításnak minősíteni, mert az alapvetően egy kijelentő módú eseménysor megtörténtét és bekövetkezését jelentette. A közlés egy olyan történeti folyamatot foglal magába, mellyel szemben objektíve lehetőség volt a bizonyításra. Amennyiben logikailag a bizonyítás lehetősége nem kizárt, arra lehet következtetni, hogy a közlés tényállítás. A véleménynyilvánítás ezzel szemben alapvetően egy nézetnek, egy megközelítésnek a nyilvánosság elé tárását jelenti, melynek kétséget kizáró helyességét objektív szempontok alapján nem lehet megvizsgálni.

Ebből a szempontból nem képezi a vizsgálat tárgyát az, hogy a felperes a tényállítását milyen általa tapasztalt tényekre, vagy vélekedésekre alapította.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest annak bizonyítása terhelte, hogy a felperesi szervezet intézményesen valóban részt vett a demonstráció megzavarásában. Ez alapvetően azt jelenti, hogy kifejezetten maga a szervezet, mint egység a szervezésben és a végrehajtásban következetesen részt vállalt. Ilyen eredményes bizonyítást azonban az alperes nem tudott vezetni, ezért ennek bizonyíthatatlansága a terhére esett.

Az elsőfokú bíróság mindezek alapján helyesen minősítette tényállításnak a sérelmezett közlést, és azzal kapcsolatosan a bizonyítási szabályokat helyesen alkalmazva következtetett az alperesi közlés jogsértő jellegére.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az alperes által tapasztalt, illetőleg megismert körülményekből következtethetett arra, hogy a felperesi politikai párt képviselt volt a demonstrációban, azonban annak térszerű igazolása, hogy a szervezésben részt vállalt volna, a perben elmaradt.

Ezt a bizonyítást nem gátolta az, hogy az elsőfokú bíróság a sajtóperben már megtekintett felvételt a személyiségi jogi perben külön nem tekintette meg. Ez szükségtelen volt, mivel az eljáró bíró ismerte a felvételt a másik eljárásból, és a sajtóperben vizsgált, azonos körülményben - vagyis a tényállítás kérdésében - kellett állást foglalnia.

Az elsőfokú bíróság a jogsértés megállapítását követően helyesen alkalmazta objektív jogkövetkezményként az eltiltást és az elégtételadást is a Ptk. 84. § (1) bekezdésének b), c) pontjaira figyelemmel.

Egyetértett a másodfokú bíróság abban is, hogy a felperest az alperesi közléssel kapcsolatosan nem vagyoni hátrány nem érte. Egyrésztől nem vitatott tény volt, hogy a felperesi szervezethez köthető személyek is részt vettek a demonstráción, másrészt a felperes, mint politikai párt a közélet rendszeres résztvevője, ezért

az alperesi közlés a megítélésében nem válthatott ki olyan negatív változást, ami a nem vagyoni kártérítés alkalmazását mindenképpen szükségessé tette volna.

A felek külön fellebbezéssel nem érintették a felperest terhelő 13.500 forint illetékfizetési kötelezettséget, az azonban a meghozott döntésből, illetőleg a felperes személyes illetékmentességéből következően csak és kizárólag az alperest terhelhette. Ezen részt érintően ezért a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdésének második mondata alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

Tekintettel arra, hogy mindkét peres fél fellebbezése, illetőleg csatlakozó fellebbezése eredménytelen maradt, és az általuk fellebbezett érték közel azonos volt, a másodfokú bíróság úgy határozott, hogy a felek a másodfokú költségeiket maguk viseljék a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint.

Az alperes pervesztességére tekintettel köteles viselni a le nem rótt csatlakozó fellebbezési illetéket, míg a fellebbezési illeték a felperes illetékmentessége miatt a Magyar Állam terhén marad, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a szerint.

Budapest, 2013. január 10.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő